

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1152/2019
14.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Олгицом Козлов, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Виктора Јухаса Ђурића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К 158/2019 од 26.07.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 846/19 од 01.10.2019. године, у седници већа одржаној 14.11.2019. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К 158/2019 од 26.07.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 846/19 од 01.10.2019. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у односу на преостале повреде закона **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици К 158/2019 од 26.07.2019. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршеног кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од једне године, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 01.03.2019. године па надаље, те је обавезан да суду накнади трошкове кривичног поступка и паушала.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 846/19 од 01.10.2019. године, одбијена је, као неоснована, жалба браниоца окривљеног АА и потврђена пресуда Основног суда у Суботици К 158/2019 од 26.07.2019. године.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљеног, адвокат Виктор Јухас Ђурић поднео је захтев за заштиту законитости, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП; члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, све у вези са одредбом члана 485. став 1. и став 4. ЗКП, уз предлог Врховном касационом суду да побијане пресуде укине или их преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, у смислу члана 488. став 1. ЗКП доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, сходно одредби члана 488. став 2. ЗКП, на којој је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев поднет, па је по оцени навода и предлога у поднетом захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Виктор Јухас Ђурић у поднетом захтеву за заштиту законитости, као разлог подношења захтева означава битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, уз образложење да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по ЗКП не смеју заснивати и то: „1 - на записнику о увиђају Ку 3194/14 од 25.11.2014. године и извештају о форензичком прегледу лица места, оперативно-форензичка документација број 1256/2014; 2 - на извештају о форензичком прегледу лица места број Кт 460-1265/2014 од 01.03.2019. године и од 27.03.2019. године; 3 - на доказу насловљеном као „резултати вештачења-дактилоскопија“ ПУ Суботица од 01.03.2019. године и на 4 - на записнику о вештачењу од 03.02.2011. године број 234-867/19 МУП НЦ за криминалистичку форензику од 07.05.2019. године.“

Одбрана указује, пре свега, на поступање Основног јавног тужиоца у Суботици, које је по ставу одбране, противно одредби члана 296. став 2. ЗКП. Наиме, одбрана налази да се у процесној ситуацији када је полиција дописом Ку 3194/14 од 05.12.2014. године обавестила Основног јавног тужиоца у Суботици о својој првој доказној радњи - пријему кривичне пријаве против НН извршиоца и када Основни јавни тужилац у Суботици није „у року од најкасније 30 дана од тог дана донео наредбу о спровођењу истраге против НН учиниоца“ побијане правноснажне пресуде се не могу заснивати на доказима који су Основном јавном тужиоцу у Суботици достављени уз наведени допис од 05.12.2014. године и то: записнику о увиђају Ку 3194/15 од 25.11.2014. године и извештају о форензичком прегледу лица места оперативно-форензичкој документацији број 1256/2014, те „пет година касније достављеним доказима“ - извештају о форензичком прегледу лица места број Кт 460-1265/2014 од 01.03.2019. године и 27.03.2019. године и доказу насловљеном као „резултати вештачења - дактилоскопија“ ПУ Суботица од 01.03.2019. године. Одбрана сматра да је МУП РС ПУ Суботица извештај о форензичком прегледу лица места и поднесак „резултати вештачења - дактилоскопија“ морао доставити Основном јавном тужиоцу у Суботици одмах по извршеном увиђају заједно са записником о увиђају од 25.11.2014. године, све у смислу одредбе члана 232. и 233. ЗКП, а не „после пет година“ како је то учињено накнадно поднесцима од 01.03.2019. и 27.03.2019. године. Бранилац окривљеног АА напред наведене доказе оцењује као незаконите јер нису „ауторизовани наредбом о спровођењу истраге против НН починиоца“ па се побијане правноснажне пресуде на њима не смеју заснивати.

Врховни касациони суд ове наводе оцењује као неосноване из следећих разлога:

Наиме, напред наведене оспораване доказе МУП РС ПУ Суботица је доставио Основном јавном тужиоцу у Суботици у два наврата и то 05.12.2014. године као прилог уз кривичну пријаву КУ 3194/14 од 05.12.2014. године против НН извршиоца, због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. Кривичног законика учињеног 25.11.2014. године, на штету оштећеног ББ, а затим 01.03.2019. године као допуну исте кривичне пријаве Ку 3194/14 од 05.12.2014. године, али не против НН извршиоца, већ против окривљеног АА, због постојања основа сумње да је управо он извршилац предметног кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. КЗ учињеног 25.11.2014. године, на штету оштећеног ББ.

Из списка предмета произлази да је окривљени АА побијаним пресудама правноснажно осуђен због извршеног кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. Кривичног законика за које је прописана казна затвора од једне до осам година. Предметни кривични поступак је вођен и окончан по одредбама за скраћени поступак, од члана 495. до члана 520. Законика о кривичном поступку, који се управо примењује у поступку за кривична дела за која је као главна казна прописана новчана казна или казна затвора до осам година. Како у скраћеном кривичном поступку одредбе члана 296. и члана 295. ЗКП - које се односе на истрагу, нису, нити су могле бити примењене, то су супротни наводи у захтеву браниоца окривљеног од стране Врховног касационог суда оцењени као неосновани, тако да су побијане правноснажне пресуде донете без битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом браниоца окривљеног.

Захтевом браниоца окривљеног, се по истом законском основу због учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, указује и на „недозвољен доказ“ - записник о вештачењу 03.2.11.број 234-876/19 МУП Национални Центар за криминалистичку форензику од 07.05.2019. године, из разлога што бранилац окривљеног није био обавештен о месту и термину обављања вештачења, па истом није могао присуствовати, те јер је браниоцу дата копија вештачења са толико тамном сликом спорног отиска да је исту немогуће проверити, као и због тога што, као мајор полиције, вештак Жељка Бајић није независна од МУП-а - органа који је наводно на лицу места пронашао спорни отисак.

Врховни касациони суд и ове наводе браниоца окривљеног оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 113. став 1. ЗКП прописано је да ће орган поступка одредити вештачење када је за утврђивање или оцену неке чињенице у поступку потребно стручно знање, док је одредбом члана 121. ЗКП која носи наслов вештачење у стручној установи или државном органу прописано у ставу 1, 2. и 3. да када је вештачење поверено стручној установи или државном органу орган поступка ће руководиоца стручне установе или органа упозорити на последице давања лажног налаза и мишљења и на то да у давању налаза и мишљења не може учествовати лице из члана 116. ЗКП те ће истима на располагање ставити материјал потребан за вештачење након чега ће писани налаз и мишљење, потписан од лица која су извршила вештачење доставити органу поступка.

Из списка предмета произлази да су на главном претресу одржаном пред Основним судом у Суботици дана 15.04.2019. године окривљени АА и његов бранилац адвокат Виктор Јухас Ђурић предложили суду да нареди вештачење отисака папиларних линија након чега је суд усвојио предлог странака и донео решење којим је одређено дактилоскопско вештачење.

Надаље, из списка предмета - доставница, се утврђује да је адвокат Виктор Јухас Ђурић писану наредбу суда К 158/2019 од 18.04.2019. године којом је одређено дактилоскопско вештачење које је поверено Националном криминалистичко техничком Центру МУП-а РС у Београду лично примио 20. априла 2019. године, те да је налаз и мишљење вештака МУП-а РС Националног Центра за криминалистичку форензику 03.2.11 број 234-867/19 од 07.05.2019. године примио лично 17.05.2019. године.

Имајући у виду напред наведене законске одредбе, те чињенице и податке који произилазе из списка предмета, Врховни касациони суд налази да је побијано вештачење извршено у свему по одредбама члана 117. - 123.ЗКП које се односе на вештачење - на основу писане наредбе органа поступка - Основног суда у Суботици К 158/2019 од 18.04.2019. године и од стране лица које располаже потребним стручним знањем за утврђивање односно оцену неке чињенице у поступку - дактилоскопско вештачење, из ког разлога су супротни наводи у захтеву браниоца окривљеног оцењени као неосновани.

Поред тога, поднетим захтевом се указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, али уз изношење детаљног образложења да АА није судио непристрасан суд, чиме се без нумеричког означавања указује на одредбу члана 37. став 2. ЗКП која прописује да судија или судија поротник „може“ бити изузет од судијске дужности у одређеном предмету ако постоје околности које изазивају сумњу у његову непристрасност. Одредбом члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП је прописано да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је на главном претресу учествовао судија или судија поротник који се „морао“ изузети, како је то прописано у члану 37. став 1. ЗКП, а не у члану 37. став 2. ЗКП, из ког разлога је, у овом делу, поднети захтев одбачен као недозвољен, јер повреда одредбе члана 37. став 2. ЗКП не представља повреду закона због које окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у смислу члан 485. став 4. ЗКП.

На битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног је указао и наводима да се првостепена пресуда заснива на доказима на којима се не сме заснивати: „на исказу сведока ВВ и ГГ, те на исказу оштећене од 23.07.2019. године“.

Одредбом члана 484. ЗКП којом је уређен „садржај захтева“ прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за подношење „члан 485. став 1“, а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) овог Законика мора се доставити о одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Како је Врховни касациони суд, приликом одлучивања о захтеву за заштиту законитости браниоца, везан разлозима из члана 485. став 1. у вези става 4. ЗКП, те делом и правцем побијања који су истакнути у захтеву за заштиту

законитости, како је то изричито прописано чланом 489. став 1. ЗКП, то значи да суд одлучујући по захтеву за заштиту законитости, уколико разлози и повреде закона нису изричито наведени, као што је то у овом делу захтева браниоца окривљеног АА, адвоката Виктора Јухаса Ђурића, нема законских овлашћења да по службеној дужности тумачи и оцењује о којој се повреди закона ради, то је Врховни касациони суд нашао, да поднети захтев, у наведеном делу, нема прописан садржај.

Поднетим захтевом браниоца окривљеног се истиче да је суд „испољио пристрасност“ када је са тужиоца на себе преузео терет доказивања оптужбе, јер по ставу одбране „суд није овлашћен да прибегавајући изолованој примени члана 15. став 4. ЗКП, притиче у помоћ тужиоцу и да од њега преузима терет доказивања“.

Врховни касациони суд налази да је, у наведеном делу, поднети захтев недозвољен јер указивање на одредбу члана 15. став 4. ЗКП, у смислу члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП, не представља законски разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, те је захтев у наведеном делу одбачен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредаба члана 30. став 1. Закона о уређењу судова, применом члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Олгица Козлов, с.р.

Председник већа-судија,
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић